"Özürlüler için de erişilebilirlilik çok önemli"

BİT ve iletişim hizmetleri ile bütün kamu hizmet ve tesislerine, özürlü bireylerin her alanda erişimini sağlamak için uygun önlemlerin alınması, web siteleri ve bilgi sunan her türlü düzenlemenin herkesin erişebilirliğine uygun biçimde yapılması istendi.

"Özürlü bireylerin bilgiye erişimi konusunda kamu bilgi işlem merkezlerinin yapması gerekenler" başlıklı özel oturumda sunumuna ünlü Amerikalı düşünür Judith Butler'ın "Hangi hayatlar korumaya, kollamaya, ardından yas tutmaya değerdir? "sözü ile başlayan Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı Özürlülük Araştırmaları ve İstatistik Dairesi Başkanı Abdülkadir Anaç, toplumun özürlülere bakışı ve yapılması gerekenlerden söz etti. Toplum olarak özürlüler noktasında duyarlı olmadığımızı, sadece çok iyi acıdığımızı söyleyen Anaç, özürlülerin acınacak insanlar olmadığını, acımak yerine özürlülere destek teknolojileri sunulması gerektiğini vurguladı.

Özürlülerin her gün normal insanların mahrum olmadığı birçok konuda mahrumiyet yaşadığı, istismar edildiği ve ötekileştirildiğine dikkat çeken Anaç, "BİM yöneticilerinin ötekileştirmede kolaylaştırıcı veya zorlaştırıcılık noktasında katkıları olabilir. Bu güce sahipler" dedi.

Özürlülerin tarihte olduğu gibi günümüzde de ciddi sorunları bulunduğu, gündelik yaşamda sıradan olan birçok durumun özürlüler açısından ulaşılamayacak bir konfor olduğu gerçeğinin tartışılmayacağına değinen Anaç, "Devlet; özürlü kişilerin diğer bireylerle eşit şekilde fiziksel çevreye, ulaşım, bilgi ve iletişim teknolojileri ile sistemleri de dahil olmak üzere bütün bilgi ve iletişim hizmetlerine ve kamu geneline yönelik olarak sunulan diğer bütün hizmet ve tesislere, kentsel ve kırsal alanlarda erişimini sağlamak için uygun tedbirleri almalıdır. Web siteleri ve diğer bilgi sunan her türlü düzenleme, sadece özürlü olmayan insanlar için yapılmamalı, özürlüler de dahil olmak üzere herkesin erişebilirliğine uygun biçimde düzenlenmelidir. Erişilebilirlilik, temel bir insan hakkıdır" diye konuştu.

Özürlü Kişilerin Hakları Sözleşmesi'nin 21. Maddesi'nde "Düşünce ve İfade Özgürlüğü ve Bilgiye Erişim" ve 9. Madde'de "Erişebilirlik/Ulaşılabilirlik " konularının düzenlendiğini belirten Anaç, 27 Ocak 2007'de erişilebilirliği sağlamak ve toplumun her kesimine hizmet sunabilmek için "Kamu Kurumları İnternet Sitesi Kılavuzu" adlı Başbakanlık Genelgesi ve Web sitelerinin erişilebilirliğinin arttırılmasına ilişkin Devlet Bakanlığınca iki genelge yayınlandığını anlattı.

Özürlüler için de erişilebilirliliğin çok önemli olduğunun altını çizen Anaç, BİM yöneticilerinin dikkat etmesi gereken konuları şöyle sıraladı:

*Oluşturmuş olduğunuz web sayfasının ekran okuyucular sayesinde okunup okunmadığına dikkat etmek gerekir.
*Web sayfanızın metin boyutunu büyültmeye elverişli olup olmadığını kontrol ediniz.
*Web sayfanızın renk körlüğüne sahip bireyler için okunabilir olup olmadığını Vischeck olarak adlandırılan bir web sitesinden kontrol edebilirsiniz.
*Web siteniz bireylerin dinlemeleri gereken bir mesajı içeriyorsa, bu mesaja ait bir alt yazı veya yazılı bir kopya bulunmalıdır.
*Web sitenizin tasarımı herhangi bir donanıma (mouse vb.) bağımlı olacak şekilde yapılmamalı, sitenizin tüm bağlantılarına klavye ile de ulaşabilecek hale getirilmelidir.
*Web sitenizde kayan, yanıp sönen yazılar olmamalıdır.

Son günlerde bilgisayar sistemlerinin güvenliklerine saldırıların artması üzerine birçok sitede "Güvenlik kodu" ya da resim doğrulama sistemi kullanıldığını ancak bunun görme özürlü bireylere yönelik olmadığına işaret etti.